

ROMA BENATAR

ur. 1926; Warszawa

Miejsce i czas wydarzeń	Warszawa, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2017, II wojna światowa, okupacja niemiecka, getto w Warszawie, bunkier

Bunkier

Myśmy je wymalowali na biało, i każdy sobie urządził ten bunkier tak, żeby to wyglądało trochę jak mieszkanie. Każdy miał swój bunkier. No ile można w bunkrze zrobić? Tam tylko wymalować go i coś na ścianie tu powiesić, jakąś fotografię córeczki czy wnuczki czy kogoś, czy jakiś symbol, jakiś dobry znak. Ja nie wiem, kto chce, może zrobić co chce, ale nie było tam gdzie zrobić, nie było gdzie się ruszać. Wręcz odwrotnie. Jak Niemcy w pierwszym razie trafili tym szrapnelem w nasz bunkier, ja powiedziałam do mojej cioci: „Ja cię błagam, zostaw mnie tutaj, ja chcę umrzeć tutaj w domu”. To nie jest mój dom, bo ja już dawno wyszłam z domu ale... Moja ciocia dała mi taki policzek, że pan sobie nie wyobraża. „Jak ty mówisz, żebyś ty się nie odważyła tak mówić. Jeżeli ktoś ma szansę, jakąś szansę żeby przeżyć, to ty jesteś jedna jedyna, która masz tę możliwość, żeby zostać przy życiu”. I niech pan patrzy, ja tu siedzę. I ja wstałam i oni mnie wyciągnęli przez ręce. I później jeszcze zabili Daniela Miodownika koło mnie, mego kuzyna. Strzelili mu w głowę, bo nie powiedział im o bunkrach. Jeden nie wiedział o drugim. Brat, bratu nie mówił. Wszystko było tajemnicą. Bo życie wielu ludzi od tego zależało.

Data i miejsce nagrania	2017-12-10, Kfar Shmaryahu
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Marta Tylus
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"